La presó de Figueres implica els interns en la prevenció dels suïcidis

La iniciativa forma part del pla de xoc de la Generalitat, després de la mort de tres interns entre el febrer i l'abril d'aquest any al Centre penitenciari del Puig de les Basses

El Centre Penitenciari Puig de les Basses de Figueres ha seleccionat i format interns candidats per participar en un programa d'ajuda i acompanyament entre presos per prevenir els suïcidis. Es tracta del programa GAIA, una iniciativa que vol implicar les mateixes persones privades de llibertat en la detecció de situacions de risc i el suport als companys més vulnerables. El desplegament d'aquest projecte forma part del pla de xoc de prevenció dels suïcidis de la Generalitat i s'emmarca en un any especialment delicat per al centre, on tres interns van morir per suïcidi entre el febrer i l'abril del 2026.

Segons detalla el Govern en una resposta parlamentària, a la presó de Figueres s'ha fet difusió del programa entre la població reclusa, s'ha obert un període per presentar sol·licituds i s'han seleccionat i format els candidats. Paral·lelament, també s'han organitzat sessions formatives per als professionals, principalment dels àmbits sanitari i de rehabilitació, així com una edició específica per al personal del servei interior.

Passadís del mòdul de dones del centre penitenciari del Puig de les Basses de Figueres, en una imatge d'arxiu. / Fuentes B.

El GAIA (Grup d'Ajuda i Acompanyament entre persones privades de llibertat) es basa en el suport entre iguals. Els interns seleccionats reben formació per detectar possibles senyals d'alarma, oferir acompanyament emocional i comunicar als professionals qualsevol situació de risc. No substitueixen, per tant, la intervenció dels equips sanitaris i de tractament, sinó que actuen com un recurs complementari de prevenció.

El programa és una de les actuacions del pla de xoc que s'està desplegant a Puig de les Basses. La Taula Permanent per a la Prevenció del Suïcidi, constituïda l'octubre del 2024, havia celebrat vint reunions fins al moment de la resposta parlamentària. Aquest òrgan s'encarrega de fer el seguiment de les actuacions del centre i proposar millores, mentre que els equips multidisciplinaris es reuneixen setmanalment per analitzar els casos d'interns que presenten indicadors de risc autolesiu o suïcida.

Entre les altres mesures implantades hi ha les bústies per la vida, instal·lades a totes les unitats des del maig del 2025, i les campanyes informatives adreçades als familiars. També s'estaven condicionant cel·les amb videovigilància als departaments d'infermeria i a la Unitat d'Intervenció Compensatòria per atendre interns als quals s'ha prescrit una vigilància especial.

El pla inclou igualment protocols específics per als interns amb risc suïcida que ingressen al Departament Especial de Règim Tancat (DERT), amb controls visuals addicionals i coordinació entre els equips de vigilància, benestar i salut mental. La Generalitat també detalla que s'han format

professionals dels àmbits sanitari, educatiu, de tractament i vigilància per millorar la detecció i l'atenció de les situacions de risc.

Les tres morts registrades aquest any van tenir lloc els dies 20 de febrer, 3 de març i 27 d'abril. Arran dels fets, el Servei d'Inspecció de la Secretaria de Mesures Penals i Rehabilitació va obrir tres informacions reservades, una per cadascun dels casos. En la resposta parlamentària, el Govern indicava que les tres investigacions continuaven en fase d'instrucció i que encara no se n'havien extret conclusions ni formulat recomanacions.

El document també detalla les dotacions de personal que hi havia al centre en les dates de les morts. El 27 d'abril, per exemple, hi havia tres psicòlegs i sis educadors socials en servei, davant d'una relació de llocs de treball que preveia tretze psicòlegs i 28 educadors socials. Aquell dia constaven tres vacants de psicòlegs i quatre d'educadors socials, a més d'incidències no cobertes per baixes, permisos o hores sindicals. La Generalitat no estableix, però, cap relació entre aquestes dotacions i les morts.

La mateixa resposta parlamentària també confirma que la direcció de Puig de les Basses continua ocupada provisionalment per Alícia Casals de Pagès, que havia estat subdirectora de Tractament i va assumir el càrrec mitjançant un encàrrec de funcions el 19 de juny. El procés anterior per cobrir la plaça va quedar desert i el Departament treballava en una nova convocatòria mitjançant concurs específic.

Notícies relacionades i més

La informació consta en una resposta del conseller de Justícia i Qualitat Democràtica, Ramon Espadaler, a una pregunta per escrit del diputat de Junts Isaac Padrós, sobre el procés de provisió de la direcció del centre penitenciari.

Subscriu-te per seguir llegint

Font de l'article: https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2026/11/22/puig-de-les-basses-selecciona-interns-prevenir-suicidis-136650395.html